

Colofon

Natuurpunt, vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen, telt 73.000 gezinnen als lid. De vereniging stelt zich tot doel om de natuur te beschermen door aankoop en beheer van natuurgebieden en door beïnvloeding van het overheidsbeleid inzake natuurbehoud en ruimtelijke ordening. Natuurpunt is eigenaar en beheerder van 16.500 hectare natuur, verspreid over ruim 500 terreinen in heel Vlaanderen. Daarnaast wil de vereniging ook een voortrekkersrol vervullen op het vlak van natuurstudie en natuur- en milieu-educatie.

Lid worden

Door overschrijving van 20 euro op rekening 230-0044233-21 met vermelding 'nieuw lid'. Als lid ontvangt u automatisch het nationaal contactblad 'Natuur.blad'. Extra abonnementen: Natuur.focus (natuurstudie en -beheer) en Natuur.oriolus (vogelstudie).

Meander

Meander is het gratis driemaandelijks contactblad voor de leden van Natuurpunt in de afdelingen Netebronnen (Dessel-Mol-Balen), Geel-Meerhout en Ham. Andere geïnteresseerden kunnen een jaarabonnement op Meander nemen door overschrijving van 8 euro op rekening 001-5635000-55 van Meander.

Redactieraad: An Gijs, Jef Sas, Marc Verachtert, Frans Emmerechts, Jeannine Simonis, Rudi Hermans, Frans Hoes, Jan De Schepper, Tom Schildermans

Contact & v.u.: An Gijs, Weidestraat 11, 2490 Balen, tel. 014-32 28 53, an.gijs@gmail.com

Oplage: 1.900 exemplaren

Giften

Giften voor de aankoop van natuurgebieden in de regio Meanderland zijn welkom op rekening 293-0212075-88 met vermelding van de naam en het nummer van het project dat je wenst te steunen:

7703 - Keiheuvel (Balen)
7067 - Zammelsbroek (Geel)
7088 - Neerhelst (Geel)
7118 - Griesbroek (Balen)
7725 - Buitengoor en Vleminksliep (Mol)
7734 - De Vennen (Balen)
7736 - Malesbroek (Geel/Meerhout)
7739 - Molse Nete (Balen/Mol)
7763 - Belsbroek-De Vloyen (Geel/Meerhout)
7769 - Breeven (Geel)
7779 - Scheppelijke Nete (Mol/Balen)
7783 - Zelguis (Geel)
7784 - De Bleken (Mol)
8810 - De Rammelaars (Ham)

Inhoud

Voorwoord.....	p. 1
Vis eten: gezond ... Ja, maar	p. 2
Enkele vondsten van bijzondere kevers	p. 3-5
Broeddam oeverwaluven	p. 7
Natuurkroniek: Winter - Lente	p. 6-10
Leuke vondst aan Snekensvijver!.....	p. 12-13
Distelvlinders overspoelen Vlaanderen	p. 13
Tuinvlindertelling 2009.....	p. 15
Paddestoelencursus	p. 16
Vogelwerkgroep: natuurgebied Hageven	p. 18
Wandel mee! Met de wandelschakel.....	p. 18
Natuurfoto's in het Kristallijn	p. 19
Open natuurdag in Ham	p. 20

Uitneembaar middenkatern

Activiteitenkalender

Contactpersonen afdelingsbesturen

Afdeling Netebronnen

Voorzitter: Jan De Schepper, 014-81 12 53
Secretaris: Jef Sas, 014-31 26 57
Penningmeester: Jaak Wijnants, 014-31 33 74
www.natuurpuntnetebonnen.be

Afdeling Geel-Meerhout

Voorzitter: Marc Verachtert, 014-58 39 71
Secretaris: Louis Pals, 014-58 97 80
Penningmeester: Frans Emmerechts, 014-58 67 50
www.natuurpunt.be/geel-meerhout

Afdeling Ham

Voorzitter: Peter Verpoorten, 011-34 50 58
Contact: Frans Hoes, 0472-57 75 15
Penningmeester: Rudi Hermans, 0477-74 03 01

Adverteren?

Bent u geïnteresseerd om te adverteren in Meander, neem dan contact met één van onze redactieleden.

Formaat (zwart-wit)	Tarief 1 1 publicatie	Tarief 2 4 publicaties
1/1	150 EUR	600 EUR
1/2	75 EUR	300 EUR
1/4	37,50 EUR	150 EUR
1/8	20 EUR	80 EUR
1/16	15 EUR	60 EUR

Met dank aan onze fotografen: Staf De Roover, Frans Emmerechts en Jef Eyckmans

Voorwoord

Keuzes

Op 7 juni was het weer zover. Iedereen werd opgetrommeld aan de stembus, om onze nieuwe Vlaamse volksvertegenwoordigers te kiezen. Nu ja, 'kiezen' is een groot woord. De partijen hebben zelf al gekozen wie ze naar het parlement willen sturen. En als het resultaat hen niet aanstaat, dan biedt de lijststem uiteraard een oplossing. Met dank aan de kiesplicht, die echte verschuivingen bijna onmogelijk maakt (en daarvoor bestaat ze natuurlijk nog altijd).

Plus natuurlijk het gegeven dat alle 'kopmannen' bij elke verkiezing opdraven, maar in de meeste gevallen niet zetelen, en hun zeteltje doorschuiven naar de opvolgers. Deze 'kopmannen' zelf zullen uiteraard wel aan tafel gaan zitten om de regering te vormen. En één keer dat die regering op poten staat, gaat het parlement in winterslaap. En zijn het de partijbesturen van de regeringspartijen die alles in handen hebben.

Tot zover onze democratie. Al is participatie misschien een juister woord. En met die nieuwe Vlaamse regering mogen wij Natuurpunters weer aan de slag: tegengewerkt op vele vlakken, overstelpt met onnodige regelgeving op andere vlakken. Steeds vrezend voor onze subsidies. Steeds vrezend voor economische projecten en voor mobiliteitsprojecten die dwars door onze zorgvuldig opgebouwde natuurgebieden worden geboord.

Vlaanderen staat helemaal achteraan het rijtje van regio's als het op natuurbehoud aankomt. Aan mooie woorden van onze politici zal het nochtans niet liggen. De praktijk is echter anders. En verkiezingen zijn op dit vlak dan ook al te vaak een keuze tussen poppenkastpopjes van verschillende kleuren, die uiteindelijk toch allemaal door dezelfde poppenkastspeler omhoog gehouden worden. Uiteindelijk zal het milieu- en ruimtelijke ordeningsbeleid de volgende jaren niet veel veranderen/verbeteren.

We kunnen alleen maar hopen dat Natuurpunt met het best mogelijke team aan de aftrap komt. En daar hebben we een goeie transfer gedaan. Onze eigenste Jan Dirkx van ons Meanderland-team is immers sinds enige maanden actief als bestuurslid van Natuurpunt VZW in Mechelen. Een goeie zaak voor Natuurpunt. Want wie Jan kent, weet dat hij één van onze werkpaarden is (en nog scoort ook). Proficiat Jan. En veel succes. Je zal het nodig hebben, als Natuurpunt weer vijf jaar tegen de Vlaamse regering moet gaan opboksen.

Peter Verpoorten

voorzitter afdeling Ham
juni 2009

Vis eten: gezond... Ja, maar...

Je kan er de laatste jaren niet meer naast kijken: er wordt bij ons in het Westen steeds meer vis gegeten. Vooral soorten als 'roze zalm' en tonijn zijn erg in trek. En dan is er natuurlijk nog het fenomeen van de 'scampi's', een specimen waarvan twintig jaar geleden nog maar amper iemand hier in het Westen had horen spreken. Nu behoort dit 'kleinood' tot de top 5 op de zondagnamiddag spijskaart van menige taverne. Op zich is hier natuurlijk niks mis mee. Vis en aanverwante is normaliter veel gezonder dan vlees. Denk maar aan de Omega B.

Maar er is de laatste decennia wel een serieus probleem van overbevissing. De oceaan zou in principe een onuitputtelijke bron van voedsel kunnen zijn, indien ze verstandig beheerd zou worden. Veel visgronden zijn nu al onherroepelijk vernield. Denk maar aan de kabeljauw voor de kust van New Foundland in Canada: al decennia lang is hier geen visvangst meer mogelijk. Het probleem is gekend, maar de nationale regeringen doen weinig. De zogenaamde 'hoge zee' is immers van iedereen. Alleen in de zogenaamde 'territoriale wateren' (12 mijl uit de kust) kunnen de oeverlanden wettelijk dingen afdwingen. In sommige gevallen is die zone wel uitgebreid tot 200 mijl, maar dan enkel indien deze zones in het verlengde van het 'continentaal plat' liggen. Voor de rest, de zee is dus van niemand, en men doet maar... De weinige concrete afspraken die er dan al zijn (op het vlak van de Verenigde Naties) worden dan nog niet eens gecontroleerd.

Maar er is meer. Veel rijke landen (de EU, de VS, Australië, Japan...) die geconfronteerd worden met een uitputting van de visvoorraden in 'hun wateren', aarzelen niet om visrechten af te kopen van arme landen. Zo hebben o.a. verschillende EU landen de territoriale visrechten afgekocht van enkele arme West-Afrikaanse landen zoals Guinee en Sierra Leone. Gevolg: de lokale vissers komen niet meer aan bod, en hongersnood loert om de hoek. Dit is ook de achterliggende reden waarom de EU-vissers recentelijk zo sterk aandrongen op brandstofsubsidies. West-Afrika ligt nu eenmaal iets verder dan de 'Doggersbank'. Voor veel van die Afrikaanse vissen worden in het commercieel circuit zelfs nieuwe namen bedacht: Atlantische zeebaars, rotszalm, ...

Maar 'fish-farming', dat is toch een oplossing zult u misschien zeggen. In theorie wel. Maar de praktijk is intriest. Vooral in China en Vietnam bakt men het echt bruin (spijtig genoeg spreek ik hier niet over bakharing). Honderden kilometers kust met mangrove worden er stelselmatig vernield om plaats te maken voor 'scampi-farming'. Bovendien worden er hier op grote schaal pesticiden en herbiciden gebruikt. Een BV met wetenschappelijke achtergrond, u allen wel bekend, heeft destijds op het hoogtepunt van de dioxinecrisis voor tv onomwonden gezegd dat heel die 'kippendioxine' maar klein bier was in vergelijking met de toestanden in de industriële viskweek. Toch raar dat hierover weinig verschijnt in de media. Maar gegarandeerd vroeg of laat zullen hier ook de nodige schandalen uitbarsten. Hier en daar begint er trouwens op dit vlak al iets te roeren (o.a. in Nederland).

Paul Verhoeven

Enkele vondsten van bijzondere kevers op Maatheide

Toen in 1974 de zinkfabriek van General Motors op Maatheide werd ontmanteld, resteerde er een enorme dorre zandvlakte. Door de voortdurende uitstoot van zware metalen hadden de voormalige heide- en andere vegetatie het loodje gelegd. De zandverstuivingen die hierdoor waren ontstaan liepen tot aan de huidige Sahara en werden als een bedreiging voor Lommel stad beschouwd. Waar eerst al geprobeerd was de verstuivingen een halt toe te roepen door er vermalen afval uit Antwerpen over uit te rijden (het vele aardewerk en glas zijn daar nog stille getuigen van) werd nu besloten de zandvlakte ook af te dekken met het puin van de fabriek. Zo werd het terrein nog verder vervuild met zware metalen en ander milieuvervuilend afval.

Deze situatie begon de Lommelse overheid steeds zwaarder op de maag te liggen. Uiteindelijk bood Sibelco uitkomst. Onder de vervuilde grond bevond zich zilverzand en in ruil voor een vergunning om dat te mogen winnen, was zij bereid het terrein te saneren.

De bovenste grondlaag werd verwijderd en opgeborgen in een afgedekt zandbassin. Zo ontstond de situatie zoals we die nu op Maatheide kennen. Grote zandputten, met daaromheen zeer schrale grond en zandverstuivingen. Dat dit unieke biotoop een aantrekkingskracht heeft op even unieke vogelsoorten (o.a. Morinelplevieren en Duinpiepers op trek en een laatste bolwerk van - in 2008 - circa 80 paren Veldleeuweriken) is inmiddels algemeen bekend. Dat er bovendien vele bijzondere planten en insecten zouden voorkomen lag voor de hand.

Met mijn nog beperkte kennis van insecten heb ik toch geprobeerd een aantal scans uit te voeren. Naast o.a. interessante soorten vlinders, zweefvliegen, (goud)wespen en een grote populatie Veldkrekels en Heidekakkerlakken trof ik ook enkele zeldzame kevers aan. Tot die soorten wil ik me hier beperken.

Meest bijzonder was een exemplaar van *Harpalus flavescens*, een vrije forse, lichtbeige loopkever van stuifzandgebieden, die in de voorbije 25 jaren nog maar in 4 atlashokken in België werd aangetroffen en de meest alarmerende status draagt van 'met uitsterven bedreigd'. De soort is overigens nooit algemeen geweest (in de 30 jaar voordien was ze van 6 atlashokken bekend) en in Nederland bevindt zich alleen nog een noemenswaardige populatie in de Drunense Duinen tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch. Het exemplaar dat ik op 22 augustus 2008 vond, had dekking gevonden onder een vleugel van een dode Zwarte Kraai.

Aangezien het een nachttactieve soort betreft, hebben Geert Sanders en ik de directe omgeving op 30 augustus 2008 afgezocht met licht, maar helaas zonder resultaat. Wel vonden we die avond 1 dood exemplaar van de Stinkende Kortschild (*Ocypes olens*) en een *Labidura riparia*, een zeldzame, eveneens stuifzandminnende, oorworm-soort, die ik hier ook al eens in 2007 aantrof.

Onder de dode Kraai plantte zich in een wat later stadium ook de Rimpelige Aaskever (*Thanatophilus sinuatus*) voort.

Op 20 augustus 2008 vond ik een exemplaar van de indrukwekkende Dikkoploopkever (*Broscus cephalotes*) onder een boomstronk aan de noordrand van Maatheide. Op 29 augustus 2008 telde ik 3 exemplaren onder een flinke lap rubber op circa 150 meter afstand van die locatie.

Volgens de Nieuwe Verspreidingsatlas van loopkevers en zandloopkevers in België (2008) kan deze 'bedreigde soort van droge biotopen' in België nog in 38 atlashokken worden aangetroffen, waarvan 15 in de Kempen en de andere hoofdzakelijk aan de zuidwestkust.

Diezelfde dag (29 augustus 2008) en op 3 september 2008 fotografeerde ik ook een exemplaar van *Calathus cinctus*, eveneens een zeldzame bewoner van duinen en stranden. De soort is in België nog bekend van 56 atlashokken, met de zwaartepunten in verspreiding in de Kempen en aan de kust. Tevens trof ik twee exemplaren van waarschijnlijk *Asaphidion stierlini* aan, hoewel *A. flavipes* niet kon worden uitgesloten. Beide kleine loopkeversoorten kunnen weer worden aangetroffen in droge biotopen. Ze zijn niet wijdverbreid, maar staan ook niet als bedreigd te boek.

Een andere zeldzame keversoort die op Maatheide voorkomt is het Veertienvlek-lieveheersbeestje (*Coccinula quatuordecimpustulata*) - foto. In 2007 vond ik 2 exemplaren op één locatie; in 2008 in totaal 7 exemplaren op drie locaties. Het minder zeldzame Ruigtelieveheersbeestje (*Hippodamia variegata*) werd verspreid over Maatheide in redelijke aantallen gevonden.

Meerdere keren trof ik in juli/augustus 2008 op enkele boomstronken in de noordoosthoek enkele Witte Boksnuitkevers (*Platystomos*

albinus) (max. 4 ex.) aan, die qua uiterlijk – zoals de naam al doet vermoeden – het midden houdt tussen een boktor en een (erg forse) snuitkever. Voor de status van deze soort kan ik alleen maar terugvallen op de jonge historie van Waarnemingen.be. Daar zijn momenteel (november 2008) buiten mijn waarnemingen nog geen andere data ingevoerd, dus algemeen zal de soort niet zijn.

Voorts werden tal van kevers aangetroffen en gefotografeerd die vanaf foto niet nader te determineren zijn. Gezien de slechts sporadische zoektochten naar kevers, de niet-systematische aanpak en mijn beperkte kennis van insecten illustreren deze vondsten dat Maatheide voor een aantal zeldzame tot zeer zeldzame insectensoorten een groot belang zal vertegenwoordigen.

Een aantal van de hierboven vermelde vindplaatsen heeft inmiddels alweer plaats gemaakt voor water. Sibelco's goed recht. Haar activiteiten zijn legaal en vanuit economisch en milieutechnisch oogpunt ook volledig gerechtvaardigd. Wel betreur ik het dat vanuit de 'natuursector' geen enkel initiatief wordt genomen om met Sibelco de mogelijkheden te onderzoeken om een deel van dit unieke biotoop te behouden. Wellicht blijkt het bedrijf bereid om op basis van haar natuurcompensatie-verplichtingen een deel van het terrein te sparen. Zolang het niet bewust wordt gemaakt van de unieke flora en fauna in dit gebied en zolang de belangrijkste delen niet nader worden gekarteerd en aangegeven, is de volledige teloorgang van Maatheide op vrij korte termijn bij voorbaat een voldongen feit. Veel zou al kunnen worden bereikt door enkele randen en hoeken te sparen en te vrijwaren van aanplant. Zo zou dan in de toekomst een plassengebied kunnen ontstaan, met daartussen en er omheen schrale gronden en in de zuidoosthoek – mits herstelwerkzaamheden worden uitgevoerd – enkele authentieke vennen.

Lex Peeters

Antwoord Sibelco

Met veel interesse lazten we uw artikel.

Met betrekking tot uw suggestie om de natuursector en Sibelco te laten samenzitten rond projecten als deze die in het artikel worden beschreven, kunnen we u melden dat hiervoor reeds een forum bestaat.

De commissie "GReNA" (groeves & natuur) is een forum waar natuurverenigingen, lokale overheidsinstanties en Sibelco overleg kunnen plegen over concrete zaken op het terrein in verband met natuurinrichting en reconstructie van de zandgroeves in het gebied Dessel-Mol-Lommel.

Deze commissie komt om de 2 jaar samen (of eerder bij aanvraag) op de site van Sibelco Dessel. Zo werd reeds op 22 april 2005 en 11 mei 2007 een vergadering ingericht. In het voorjaar 2009 zal opnieuw een vergadering plaatsvinden.

Onderwerpen als de inrichting van het wandelpad 'De Zandloper' langs de Schansput, de toelating (onder voorwaarden) voor het betreden van actieve groeves met het oog op vogeltrektellingen, de herbestemming van een elektriciteitscabine tot nestplaats voor kerkuilen, de inrichting (en verplaatsing) van de telpost Kristallijn, het natuurbeheer op de slikplaat van de Schansput, ... passeerden de revue. Een groot aantal van de voorstellen vonden op korte termijn uitvoering op het terrein.

De commissie vond haar oorsprong in de "Schansputcommissie" die in 1997 was opgericht met als doel de ontginningsactiviteiten en natuurontwikkeling op de Schansput (de 'Grote Zandput') in goede banen te leiden. Vertegenwoordigers van de Universiteit Antwerpen, de Colleges van Dessel en Mol en de natuurverenigingen namen deel aan de vergaderingen, doch de vergadering was een stille dood gestorven.

Sibelco is ervan overtuigd dat een dergelijk forum noodzakelijk is om ook de kleinschaligere natuurprojecten een kans te geven. Het is ook een ideaal kanaal, enerzijds voor Sibelco om te vernemen wat leeft op het terrein en anderzijds voor de natuurverenigingen wat de plannen op korte termijn zijn met betrekking tot de activiteiten in de groeves. Zaken die naar het beleid belangrijk zijn, worden door de milieucoördinator doorvertaald naar de directie van Sibelco en meegenomen in de Milieu Effecten Rapportages. De natuurcompensaties en milderende maatregelen die Sibelco opgelegd krijgt via haar vergunningen worden door instanties als het Agentschap Natuur en Bos en de Milieu-inspectie opgevolgd.

De ervaring leerde dat er tal van voorbeelden waren waar Sibelco strikt haar milieuvergunning opvolgde, maar daardoor juist zaken deed die tegen de visie van de lokale natuurvrijwilligers indruisten. Een voorbeeld is het afwerken van een oeverhelling: de Vlareme-reglementering legt hier strenge eisen op, waar de liefhebbers van oeverzwaluwen, ijsvogel en andere soorten eerder steile hellingen verkiezen. Door overleg is er gezorgd dat in de geluidsbermen rond de groeves plaats is gevonden voor steile wanden (overigens met succes te zien aan de zwaluwenwand op het Kristallijn: in Meander werden hier meer dan 80 broedparen gemeld). Sibelco stelt voor uw voorstel op de agenda van de volgende vergadering van GReNA te plaatsen. We hopen u of uw collega's er te mogen ontmoeten.

An Buttiens
Milieucoördinator Sibelco

Natuurkroniek Meanderland

Winter - Lente 2009

FEBRUARI 2009 : HOOGTEPUNTEN

Aalscholver: 07/02 Mol Stroobants: 149 ex. op slaapplaats + eerste ex. op hun nest.

Roerdomp: van 01/02 tot 26/02 1 ex. Geel Dekshoevevijver; 12/02 Retie Prinsenpark; 15/02 Balen Scheps.

Kleine Zilverreiger: 09/02 Wezel Glasfabriek: 1 ex. samen met 7 Grote Zilverreigers

Grote Zilverreiger: 07/02 Mol Stroobants: 26 ex. geteld op slaapplaats (ook op 18/02) 16/02 Postel Ronde Put: 1 ex. al in broedkleed (zwarte snavel + roodachtige poten).

Ooievaar: 21/02 en 24/02 trektelpost Lommel Maatheide: resp. 8 ex. en 3 ex. naar NO

Toendrarietgans: Dessel Witte Bergen: 07/02 - 455 ex. en 14/02 - 619 ex. Mol Grote Plas: 28/02: 265 ex.

22/02 Mol Den Diel: 620 ex. kwamen slapen op de Grote Sprietput + 3 Kolganzen.

Kolgans: 14/02 Arendonk 't Goorke: 8 ex. ter plaatse en 18/02 Mol Stroobants: 8 ex. overvliegend.

Grauwe Gans: max. aantallen Arendonk 't Goorke 14/02: 258 ex w.o. 1 met halsband VXR + Postel Wateringen: 138 ex. + Postel Ronde Put: 191 ex. – zie biografie op Birding Kempen 14/02 (Lex)

Indische Gans: 14/02 Arendonk 't Goorke: 1 ex.

Canadagans: 01/02 Mol-Rauw Scheppelijke Nete: 185 ex. ter plaatse (+ 84 ex. Grauwe Gans)

Bergeend: 15/02 Mol Grote Zandput: al 5 ex. ter plaatse

Mandarijneend: max. aantal op 16/02 Put Rauw Noord: 7MM, 5WW in groep

Smient: 21/02 Lommel Maatheide: 72 ex. in één groep

Krakeend: max. aantal op 14/02 Postel Wateringen met 226 ex.

Pijlstaart: 15/02 Mol Grote Zandput: 2MM, 2WW

Krooneend (foto): heel de maand februari: 1 M meestal te vinden op kanaal Blauwe Kei/Sas 1 (escape?)

Brilduiker: max. aantal op 16/02 Put Rauw (+Noord): 11 MM, 11WW

Nonnetje: max. aantallen op Mol Den Diel op 22/02 (4MM, 4WW) en 28/02 (2MM, 7WW)

Grote Zaagbek: max. aantallen op Mol Grote Zandput: 15/02 (7MM, 5WW) en 16/02 (8MM, 6WW)

Rode Wouw: telkens 1 ex. op 04/02 Reuselse Moeren, 05/02 Retie en 08/02 Lommel Maatheide (ter hoogte van Ring)

Blauwe Kiekendief: 16/02 Geel Dekshoevevijver: 1 ex.

Kraanvogel: 25/02 Retie – E34: 70 ex.; 27/02 Balen Rosselaar: ca. 140 ex. en Mol Toemaathoek: 30 ex.

Goudplevier: 21/02 Lommel Maatheide: 13 ex. + 18 ex. over trektelpost

Bokje: 02/02 Geel Dekshoevevijver (zie foto's David Verdocnk op Birding Kempen); 07/02 Ronde Put Postel: 1 ex.

Pontische Meeuw: 01/02 en 14/02 Mol Grote Zandput: telkens 1 ad. ex.

Ransuil: 15/02 Geel-Bel: weer 10 ex. op roestplaats, op 01/02 waren er slechts 5 ex. aanwezig

Waterpieper: Postel Ronde Put 07/02: 11 ex. en 22/02: 4 ex.

Raaf: trektelpost Lommel Maatheide 21/02: 1 roepend ex. afglijdend naar NO en 28/02: 1 ex.

Grote Barmsijs: Lommel Maatheide: 14/02: 25 à 30 ex. ter plaatse en 24/02: 11 ex. ter plaatse

Kruisbek: 04/02 Lommel Riebos: 2 ex. en 18/02 Geel Breeven: 9 ex. overvliegend

Goudvink: 28/02 Mol Ecocentrum De Goren: 2 ex.

Appelvink (foto): de hele maand met 1 tot 3 ex. op de voerplank te Mol-Ginderbuiten, ook in Mol-Gompel op 11 en 18/02; Balen (23/02) en Mol Ecocentrum De Goren (28/02): telkens 1 ex.

IJsgors: 21/02 Lommel Maatheide: 1 ex. opvliegend en dan roepend naar N

Geelgors: 04/02 Lommel Riebos: slechts 29 ex. in groep overwinterend.

MAART 2009 : HOOGTEPUNTEN

Aalscholver: 02/03 Mol Stroobants: 164 ex. op slaapplaats en al 15 nesten bezet

Roerdomp: laatste week maart Balen Scheps (kijkwand): 1 "hoepend" ex.

Kleine Zilverreiger: 14/03 Mol Grote Zandput: 1 ex. invallend langs de rietkraag

Grote Zilverreiger: 30/03 Mol Stroobants: nog 6 ex. op slaapplaats

Blauwe Reiger: 30/03 Dessel De Pinken: 18 à 22 nesten bezet

Purperreiger: 29/03 Lommel Maatheide: 1 ex. naar O

Ooievaar: 12/03 Balen De Most: 4 ex. op thermiek naar W, 28/03 Lommel Maatheide: 2 ex. op trek

Casarca: 25/03 Put Kristallijn: 1 koppel met kleurringen (escape)

Pijlstaart: 27/03 Put Rauw (1 koppel) en Mol Grote Zandput (4MM, 3WW)

Smient: max. aantal op 14/03 Put Rauw: 12 ex.

Zomertaling: eerste waarneming op 17/03 Balen Scheps (1M) en vanaf 22/03 ook 1 koppel op Retie Kattestaart en vanaf 24/03 ook nog 1M op Retie Grote Kievit.

Krooneend: vanaf 08/03 tot zeker 27/03 1M aanwezig in Geel Zammelsbroek

Brilduiker: max. aantal op 02/03 Stroobants (5M, 5W); nog waarnemingen op 29/03 Mol-Rauw en Stortplas

Grote Zaagbek: laatste waarnemingen op Mol Grote Zandput: 30/03 (1M, 2WW) en 31/03 (1M)

Rode Wouw: 1 ex. over Lichtaart Centrum op 08/03 en 22/03; 27/03 Lommel Maatheide: 1 ex. op trek.

Bruine Kiekendief: 27/03 Lommel Maatheide: 8 ex. op trek (zie ook trektellen.nl – Kristallijn)

Blauwe Kiekendief: 25 en 30/03 Lommel Maatheide: telkens 1 ex.

Slechtvalk: op 22 en 29/03 waren aan de nestbak op Mol Electrabel 3 ex. (2MM, 1W?) aanwezig.

Smelleken: op 14/03 Mol Postelarenweg 1 ex. en over trektelpost Lommel Maatheide op 28, 29 en 30/03: 1 ex.

Kraanvogel: gestuwde trek op 01/03 met veel waarnemingen (dubbeltellingen?) in de regio:

- Geel Dekshoevevijver (150 ex. naar NO); Geel Mosselgoren (1ex. roepend);
- Geel Neerhelst (166 ex.); Geel De Zegge (50 ex. naar O)
- Balen (100 ex. naar NO) en 35 ex. naar NO); Lommel Maatheide (150 ex. naar NO)
- en nog een groep op 22/03 Meerhout (22 ex. naar O)

Scholekster: 12/03 Mol Vercammen: in totaal 91 ex.!

Kluut: 15/03 Mol Grote Zandput: 2 ex.

Bontbekplevier: 11 en 30/03 Mol Grote Zandput: telkens 1 ex.

Bonte Strandloper: Mol Grote Zandput: vanaf 11/03 (4 ex.) tot zeker 31/03 (2 ex.) aanwezig.

Oeverloper: 30/03 Postel ronde Put: eerste waarneming

Tureluur: 18/03 Mol Grote Zandput: 1 ex.

Groenpootruiter: 31/03 Lommel Maatheide: eerste ex. waargenomen

Grutto: max. aantal op 11/03 Retie Kievit: 15 ex.

Houtsnip: 14/03 Balen Scheps: 1 ex. opgestoten op slechts 5 m van het wandelpad

Bokje: 29/03 Postel Ronde Put: 1 ex.

Kemphaan: 11/03 Retie Kievit: 2WW

Kleine Mantelmeeuw: 27/03 Mol Grote Zandput: 5 ex. w.o. 1 ex. met rode kleurring (L) en een hoge witte met zwart opschrift (R) waarvan de vogel toch veel last leek te hebben.

Bosuil: 30/03 3 roepende ex. (2 op De Maat en 1 op Den Diel)

Ransuil: 'zingende' ex. op 24/02 Retie Prinsenpark en 30/03 Mol Stroobants

IJsvogel (foto): na deze 'strengere' winter: 16/03 Balen Scheps (2 ex.) en 30/03 Mol Grote Zandput (1 ex.)

Boerenwaluw: 14/03 Retie Prinsenpark: eerste 2 ex. boven de vijver

Waterpieper: Balen Scheps: op 14, 25 en 28/03 telkens 1 ex.; op 27/03 zelfs 6 ex. (zomerkleed)

Rouwkwik: 27/03 Mol Kristallijn: 1 M tussen de Witte Kwikken

Gele kwik: 30/03 Lommel Maatheide: eerste ex. even ter plaatse

Blauwborst: 21/03 Postel Ronde Put: eerste zingend M

Tapuit: 30/3 Lommel Maatheide: 1 ex. op de heide

Fitis: 30/03 Mol Grote Zandput: eerste zingend ex.

Klapekster: telkens 1 ex. op 02/03 en 21/03 Lommel Kattenbosserhei; 22/03 Mol Put Rauw; 21/03, 30 en 31/03 Postel Ronde Put

Raaf: 30/03 Dessel kanaal: 1 ex. op thermiek tussen groep meeuwen, afdrijvend naar W

Grote Barmsijs: Lommel Maatheide: 07/03 (28 ex. ter plaatse); 08/03 (19 ex. ter plaatse); 24/03 (1 ex.)

Europese Kanarie: 31/03 Lommel Maatheide: 1 ex. naar NO: liet zich mooi zien en horen

Goudvink: 30/03 Mol De Maat: 1M en 1W op Watering I

APRIL 2009 – HOOGTEPUNTEN

Geoorde Fuut: op put Lommel Maatheide 08/04 (5 ex.); 13/04 (6 ex.); 20/04 (3 ex.) (zie foto's op Birding Kempen) op put Rauw 22/04 (2 ex.) + put Maatheide (2 ex.) = allen op doortrek

Aalschover: 22/04 Stroobants: 57 à 59 nesten geteld deels al met bedelende jongen, enkele nog in aanbouw

Roerdomp: 10/04 Retie Kattestaart: 1 ex. opvliegend en dan driemaal rond de vijver toerend

Purperreiger: doortrek over trektelpost Lommel Maatheide op 04/04, 10/04, 14/04, 22/04 en 29/04 telkens 1 ex.; op 26/04 ook 1 ex. over Put Rauw

Ooievaar: trektelpost Lommel Maatheide: 15/4 – 2 ex.; 23/4 – 1 ex.; 26/4 – 3 ex. op thermiek

22/4 Put Rauw: 10 ex. invallend tussen reservaat De Maat en put Stroobants

Middelste Zaagbek: 06/04 Lommel Maatheide: 1 koppel invallend op de grote baggerput rond 18.30 uur

Zwarte Wouw: in totaal 8 ex. op doortrek werden deze maand geteld over telpost Lommel Maatheide
ook 1 ex. op 12/04 te Mol-Acherbos en op 15/04 Put Rauw. 2 ex. op 24/04 over de Stortplas.

Rode Wouw: in totaal 9 ex. op doortrek werden deze maand geteld over trektelpost Lommel -Maatheide

Slangenarend: 03/04 trektelpost Lommel Maatheide rond 13 uur 1 ex. opthermiekend in ZO in een groep meeuwen, dan solitair afglijdend naar O (heel kenmerkende donkere keel en kop en lange, brede vleugels)

Blauwe Kiekendief: deze maand nog 5 ex. op doortrek over trektelpost Lommel Maatheide

Grauwe Kiekendief: 24/04 trektelpost Lommel Maatheide: 1 W op doortrek al om 06.50 uur

Schreeuwarend: 19/04 trektelpost Lommel Maatheide: om 12.20 uur kwam 1 ad. ex. op geringe hoogte laag over de telpost, draaide nog enkele rondjes om dan verder naar NO te vliegen (zie foto's P. Cox op BK-site!)

Visarend: deze maand 10 ex. op doortrek over Lommel Maatheide, op 14 en 19/04 ook aan Mol Grote Zandput

Smelleken: deze maand 8 ex. op doortrek over Lommel Maatheide; op 25/104 werd 1 ex. bijna prooi van Havik

Slechtvalk: 30/04 BP Geel (vroeger Amoco): 3 juv. (allen MM) geringd: resp. 20, 19 en 17d. oud, bijgevolg situeert legbegin zich hier rond 09/03. In nestkast Mol Electrabel geen broedgeval: zowel M (ongeringd ex.) als W (als pullus geringd op 31/05/2006 in Langerbrugge) moesten voor een tijdje op revalidatie in Opglabbeek dit voorjaar, nadat ze in een fabrieksschouw beland waren. Oorzaak 'mislukt' broedseizoen?!

Kraanvogel: trektelpost Lommel Maatheide: nog 1 ex. op 05/04 en 3 ex. op 15/04 op doortrek naar N

Zilverplevier: trektelpost Lommel Maatheide: 20/04 1 ex. recht naar Z

Rosse Grutto: 29/04 trektelpost Lommel Maatheide: 1 ex.

Regenwulp: eerste ex. op 05/04 Lommel Maatheide (14 ex. in groep) en max. aantal op 23/04 Retie Grote Kievit : 42 ex. kwamen slapen op de plas.

Zwarte Ruiter: 30/04 Mol Grote Zandput: 1 ex.

Dwergmeeuw: op doortrek over trektelpost Lommel Maatheide op 10 (1 ex.), 23 (2 ad. ex.) en 27/04 (3 ex.); op 14/04 ook 1 ad. ex. jagend over Stortplas Mol

Reuzenstern (foto): 05/04 Mol Grote Zandput: 2 ad. ex. pleisterend en met succes vissend (verslag op Birding Kempen)

Bosuil: 28/04 Balen De Most: 1 ex. opgestoten vanop kadaver Ree door ANB-wachter Manu Vermeulen. Gaan Bosuilen aas eten (of kevers en andere insecten) bij gebrek aan prooi in dit muizenarm jaar? Zie ook het verslag van Herman Berghmans op de Birdingkempensite op 29/04 ivm broedsucces.

Velduil: 10/04 Lommel Maatheide: 1 ex. viel in, maar werd later niet meer terug waargenomen

Gierzwaluw: 19/04 trektelpost Lommel Maatheide: eerste ex. voor dit jaar

IJsvogel: al waarnemingen dit voorjaar vanop Mol Selguis, Grote Zandput, De Maat en Balen Scheps. Waar nog?

Hop (foto): 16/04 Lommel Maatheide 1 ex. ter plaatse en op de foto (zie waarnemingen.be)

Duinpieper: Lommel Maatheide: telkens 1 ex. op 10/04 (=vroeg); 19/04 en 24/04

Engelse Gele kwik: 17/04 Geel Punt 1 M en Lommel Maatheide ook telkens 1 M op 19 en 24/04

Noordse Gele kwik: 24/04 Lommel Maatheide: 1 ex.

Nachtegaal: eerste zingend ex. op 14/04 Balen-Olmen kanaaldijk t.h.v. Griesbroek

Beflijster: 03/04 Keiheuvel 1 ex.; 07 Balen PRB 3ex. en Oude Glasfabriek 5 ex. samen in struik; 16/04 PRB 1 M; van 20 tot 23/04 KHK Geel 1 M op de gazons; 28/04 Kristallijn 1 W deze maand ook 11 ex. op doortrek geteld over trektelpost Maatheide: max. op 11/04 met 4 ex.

Sprinkhaanzanger: eerste ex. op 08/04 Mol Grote Zandput, dit jaar liet de Snor zich nog (niet) horen!

Graszanger: 25/04 Lommel Maatheide: 1 ex. invallend aan ven

Wielewaal: 26/04 Lommel Maatheide en 28/04 Balen Griesbroek: eerste ex. lieten zich horen

Klapekster: 03/04 Balen Balimgronden (vroeger PRB): 1 ex.

Goudvink: 02/04 Mol Den Diel 2ex.; 06/04 Kristallijn Quartz 2 ex. en 07/04 Mol-Gompel 1M

Appelvink: 10/04 Lommel Maatheide: 3 overtrekkende ex.

Met dank aan alle waarnemers voor het posten van hun meldingen op de Birdingkempensite (BK in dit verslag) en/of waarnemingen.be. Wie echt op de hoogte wil blijven van de recente waarnemingen, moet hierop zeker inloggen. Ook de zusterforums over insecten en planten lonen de moeite. Ga daar ook eens een kijkje nemen, want wegens plaatsgebrek komen die waarnemingen hier nu niet aan bod. Volgende keer gaan we deze waarnemingenrubriek dan ook in een iets andere vorm gieten met wat meer biodiversiteit.

Jef Sas

de zwerver

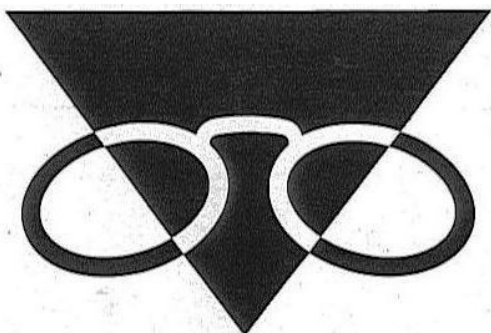
BUITENSPORT / TRAVEL

OP VERTOON VAN LIDKAART NATUURPUNT 5 % EXTRA KORTING
(BOVENOP KLANTENKAART)

Turnhoutsebaan 19 – 2400 Mol
T 014/32 04 28 – F 014/32 36 58
www.dezwervermol.be - info@dezwervermol.be
Openingsuren : ma 13u-18u, di-vrij 09u30-18u
Za 09u30-17u

EEN NIEUWE KIJK OP OPTIEK VANDERLINDEN

Een hoge vakkennis en jarenlange ervaring gecombineerd met moderne apparatuur
en een vernieuwde winkel garandeert de beste service.
Optiek Vanderlinden, sinds 1953 uw vertrouwen waard!

Vanderlinden

▪ OPTIEK ▪

MA - VR 9.00 - 12.15 13.30 - 18.30
ZA 9.00 - 12.00 14.00 - 17.00

DONDERDAG GESLOTEN

DIESTSEWEG 6 ■ 2440 GEEL ■ 014 58 84 52

OP LOEPEN EN VERREKIJKERS: Nikon, Steiner, Minox, Huygens
10% korting voor leden van Natuurpunt

Leuke vondst aan Snekensvijver!

De regionale poelenwerkgroep "Waterleven" adopteert elk jaar poelen in natuurgebieden. Gedurende dat jaar worden 3 poelen onderworpen aan een grondige studie, met vier maal per jaar een fysisch-chemisch onderzoek, drie maal een bemonstering op waterdiertjes en twee maal een planteninventarisatie. Dit jaar namen we de uitdaging aan om de Snekensvijver in Lichtaart te inventariseren. Geen gemakkelijke klus, want het is een uitgestrekte vijver met zeer vage oevers en wisselende waterstand. Op 25 maart tijdens de eerste bemonstering, werden onze inspanningen echter al beloond. Eén van onze nieuwe vrijwilligers Joe Verstappen, die de inhoud van zijn schepnet aan het controleren was riep: "een larve...van een steenvlieg!!" "Dat zal wel..." riepen en dachten de ancients. Wij hebben in de 8 jaren dat "Waterleven" werkzaam is in onze streek nog nooit een steenvlieglarve gevonden. "Misschien een keverlarve? Die heeft ook 2 staartdraden. Of een haftelarve met een afgebroken staartdraad? Deze heeft meestal 3 staartdraden, maar vaak vinden we individuen met afgebroken staarten ('t gaat er onder de stille waterspiegel soms behoorlijk ruw aan toe)."

In de Pastorij van Sint Jozef Olen, onze thuisbasis, werd het diertje onder de stereomicroscoop gelegd. Het bleek geen keverlarve, want zoals je op bijgaande foto ziet zijn de staartdraden langer dan de helft van het achterlijf. Ook geen haftelarve want ze heeft 2 klauwtjes en een haftelarve heeft er slechts één en dan is er de dubbele vleugelaanleg... typisch voor steenvliegen. Na veel gepuzzel vond Joe de soortnaam: *Nemoura cinerea* (vooral de korte en lage haren op de staartdraden waren een belangrijke aanwijzing.

Steenvliegen (Plecoptera) worden beschouwd als één van de primitiefste gevleugelde insectengroepen. Er zijn twee grote groepen, de roofsteenvliegen (carnivoren) en de algsteenvliegen die zich als larven voeden met bladafval en als volwassen dieren met korstmossen.

Het larvestadium met alle vervellingen verloopt meestal

binnen één jaar, soms duurt het enkele jaren. De larven zijn te herkennen aan de twee lange uitgetrokken staartdraden in combinatie met het afgeplatte achterlijf. De imago's of volwassen dieren houden het meestal niet langer dan twee maanden uit. Steenvliegen zijn slechte vliegers zodat meer dan 90% van hen binnen 60 meter afstand van de waterloop blijft.

Steenvliegen zijn kenmerkend voor de heel schone waterlopen nl. stromende, zuurstofrijke beken en rivieren. Als er vervuiling optreedt, leggen steenvliegen als eerste het loodje. Daaraan hebben steenvliegen hun reputatie als indicator van een goede waterkwaliteit te danken. Van de ongeveer 30 inheemse soorten komen er nog maar enkele voor in Vlaanderen.

Onze in Snekensvijver gevonden *Nemoura cinerea* behoort tot de familie van de beeksteenvliegen die op haar beurt behoort tot de groep van de algsteenvliegen. Mannetjes worden tot 6 à 7 mm groot, vrouwtjes 6 à 9 mm en volgroeide larven 6 à 10 mm.

Nemoura cinerea heeft een relatief brede ecologische amplitude (Dit duidt op het voorkomen van deze soort in sterk van elkaar verschillende ecotopen).

Vergeleken met andere Europese steenvliegen komt deze soort relatief vaak voor in stilstaande wateren waar ze koele, zuurstofrijke kwelmilieus met veel organisch substraat maar wel met een lage afbraaksnelheid (bv. beschaduwde bosgreppels) verkiest. *Nemoura cinerea* verdraagt lichte verontreiniging en kan bij een zuurstofverzadiging van minder dan 40% nog gedijen. Die 40% is de kritische grens waaronder vrijwel geen steenvliegen meer voorkomen. In grotere stromende beken wordt de soort vooral in de relatief rustige oeverzone gevonden en nauwelijks in de middenloop.

De imago's vliegen tussen half april en begin juni. De soort is éénjarig. Jonge larven kunnen al vanaf eind augustus gevonden worden, maar het merendeel wordt gevonden in maart, april en mei.

Joe Verstappen en Jeannine Simonis

Bron: De Nederlandse steenvliegen (Plecoptera) van Bram Koesse

Distelvlinders overspoelen Vlaanderen

Het gaat al jaren slecht met onze dagvlinders, maar 2009 lijkt alleszins voor de distelvlinder een topjaar te worden.

De distelvlinder is een trekvlinder die overwintert in Centraal en Noord-Afrika en die jaarlijks naar het noorden trekt over heel Europa. Het aantal vlinders dat ons land bereikt, wisselt sterk van jaar tot jaar. Vorig jaar werden er in de maand mei maximaal drie op één dag gemeld in Vlaanderen, maar sinds vorige week wordt het land overspoeld met duizenden distelvlinders. De meeste spoeden zich verder noordwaarts, maar op nectarrijke plaatsen zoals op bloeiende braamstruiken zitten er nu tientallen, soms honderden samen. Op 19 mei alleen al werden er bijna 6000 exemplaren gemeld op de website voor natuurwaarnemingen van Natuurpunt (www.waarnemingen.be), waar het verloop van de invasie dagelijks te volgen is.

De sterke zuidelijke luchtstromen van de afgelopen weken hebben de vlinders tot hier gebracht. Bij veel exemplaren is aan de sterk gesleten vleugels goed te zien dat ze er al een lange tocht opzitten hebben: zo'n 5000 km op een week of twee, dat laat sporen na. Het is van 2003 geleden dat er nog significante aantallen distelvlinders Vlaanderen bereikten. De aantallen die nu te zien zijn, zijn uitzonderlijk hoog.

Distelvlinders zijn grote, snel en krachtig vliegende oranje-bruine gevlekte vlinders met vrij puntige voorvleugels. Als het weer meezit voor de vlinders planten ze zich hier voort; de rupsen leven vooral op verschillende soorten distels. Aan het einde van de zomer trekken de jonge exemplaren terug naar Afrika, waarbij de meeste zelfs de Sahara oversteken.

Ook andere trekvlinders konden de afgelopen week profiteren van de sterke stuw zuidelijke lucht. Bij de nachtvlinders arriveerden er over Vlaanderen bijvoorbeeld grote aantallen koolmotjes. Ook de eerste gamma-uiltjes, witstipgrasuilen, vlekdaguil en zelfs een gestreepte pijlstaart werden waargenomen.

Persbericht Natuurpunt

KOM NAAR DE SWAROVSKI DAGEN OP 5 EN 6 SEPTEMBER

VAN 10 TOT 18 UUR, KASTEELPARK DE MAAT, DE MAAT 4 – MOL, IN SAMENWERKING MET
NATUURPUNT, TOEGANG TUINBEURS EN GROTE NATUURHAPPENING € 2,50

Op de Swarovski Dagen in Mol kan je kennismaken met het volledige SWAROVSKI OPTIK
telescopienprogramma met onder meer het fantastische groothoek zoomoculair. Je kunt er
eveneens je Swarovski kijker laten aanvullen op wisselstukken. En vanwege het 60-jarig bestaan
van de firma kan u gebruik maken van onze jubileumaanbieding op sommige van onze kijkers!

NIEUWE STAY-ON CASE
perfecte bescherming
compatibel met alle telescopen

VEELZUIDIGE TELESCOOPSTABILISATOR
rustig observeren zonder bewegen
en fotograferen met en zonder statief

NIEUW

UCA – UNIVERSELE CAMERA ADAPTER
Een enkele adapter voor digitale
spiegelreflexcamera's en compacte camera's.
Passend bij alle telescopen van SWAROVSKI OPTIK.
Voor het snelle wisselen tussen observeren en
fotograferen. Bovendien uiterst veilig, stabiel en
compact. En met zijn 350 gram ook nog
uitgesproken licht: de nieuw ontwikkelde UCA van
SWAROVSKI OPTIK laat geen wensen onbevold.

NIEUW

MEER DAN 25% MEER GEZICHTSVELD

25-50x W

1949 | 2009
60 JAIRE SWAROVSKI OPTIK

SEE THE UNSEEN
WWW.SWAROVSKIOPTIK.COM
SWAROVSKI OPTIK BENELUX
Verwelkomingsstraat 17, B-1070 Brussel
Tel. 02/556 01 60, Fax 02/556 01 69
info@swarovskioptik.be

natuurpunt
natuur voor iedereen

SWAROVSKI
OPTIK

Tuinvlindertelling 2009

1&2 augustus 2009

Doel

- Veranderingen in toestand en verspreiding van onze algemene dagvlinders (en enkele nachtvlinders) documenteren via participatie van het grote publiek;
- Mensen bewust maken van de natuurwaarden in de eigen tuin;
- Benadrukken van het belang van het melden van natuurwaarnemingen;
- Aandacht en respect creëren voor vlinders (en zo ook voor andere insecten);
- Aanzetten tot het nemen van natuurvriendelijke maatregelen in de tuin.

Nieuw in 2009

- De Vlinderstichting (in Nederland) gaat eveneens van start met een tuinvlindertelling, op dezelfde datum en met dezelfde methode;
- Thesistudente Hanne Verheyen verwerkte de resultaten van 2008 voor haar masterthesis in de biowetenschappen (KHK);
- De nieuwsbrief Tuinvlindertelling wordt geïntegreerd in de Vlinder.flits;
- Meer nadruk op betrekken van scholen en afdelingen.

Samenvatting

Tijdens het weekend van 1 en 2 augustus worden opnieuw de vlinders in de tuin geteld. Het nationale vlindertelweekend van Natuurpunt en haar Waalse zustervereniging Natagora is toe aan haar derde editie. Iedereen wordt opgeroepen om in de eigen tuin naar vlinders te kijken, ze op naam te brengen én te tellen.

Vlinders tellen is niet alleen leuk, maar ook nodig, want deze diergroep reageert snel op milieufactoren en veranderingen en is daarmee een goede indicator voor de kwaliteit van ons leefmilieu. Door mee te tellen, kan iedereen meehelpen om cijfers te verzamelen over de toestand van de natuur om ons heen. Uit de telling van vorig jaar bleek bijvoorbeeld dat nog steeds heel wat soorten achteruit gaan. Zo kende de Dagpauwoog een opvallend slecht jaar en was de Citroenvlinder in verschillende provincies zo goed als afwezig. Ook de blauwtjes deden het niet goed in de Vlaamse tuinen. Een aantal andere soorten deed het gelukkig wat beter. Gehakkelde aurelias en vooral Bruine zandoogjes werden meer waargenomen dan in 2007 en het Bont zandoogje blijft zijn stijgende trend volhouden.

Dit jaar lijken er op het eerste zicht meer vlinders rond te vliegen dan vorig jaar. Maar om dit met cijfers te kunnen staven, zijn tellingen noodzakelijk. Iedereen met interesse voor de natuur kan hieraan meedoen. De werkwijze is simpel: je zoekt op welke soorten er rondvliegen in jouw tuin, en noteert van elke soort het maximum aantal exemplaren dat je tijdens het telweekend in de tuin zag. Het grootste aantal dat je op één moment waarnam, kan je vanaf zondagavond 2 augustus invoeren op www.vlindermee.be. Doordat iedereen in België op hetzelfde moment telt, worden op deze manier nuttige cijfers verzameld over de toestand van onze vlinders.

Wie niet kan wachten om te tellen of wie de toestand in zijn tuin regelmatig wil opvolgen, kan zich op de website ook registreren als maandelijks teller. Je kan dan maandelijks van elke soort het maximum aantal waargenomen exemplaren doorgeven. Die cijfers worden bewaard in een persoonlijke fiche, waar je ze altijd opnieuw kan raadplegen of vergelijken met vorig jaar.

Op de Vlinder mee-website vind je ook informatie over de verschillende soorten met foto's en filmpjes. Er staan ook tips te lezen voor het vlindervriendelijk inrichten van je tuin. Sinds vorig jaar zijn er ook lespakketten beschikbaar voor kleuters en voor alle graden van de lagere school. Neem eens een kijkje!

Meer info: www.vlindermee.be en vlinders@natuurpunt.be

Paddestoelencursus

De zomer is nog maar net begonnen en wij denken al aan koudere dagen, wanneer de bomen hun bladeren verliezen en de planten over hun hoogtepunt zijn en investeren in zaden of hun wintervoorraad opslaan in ondergrondse knollen. Dan komen telkens weer die duizenden schitterende afvalopruimertjes tevoorschijn om al dat dood materiaal te laten verdwijnen.

Voor hen die meer willen weten over deze immer fascinerende wereld, organiseert Natuurpunt Geel-Meerhout een bijzondere paddenstoelencursus. Hiervoor kan de afdeling beroep doen op een lesgever van Natuurpunt educatie, Wim Veraghtert. Het eerste deel van de cursus bestaat uit twee theoretische lessen die je kennis laten maken met meer algemene mycologische begrippen, de indeling in het zwammenrijk, de ecologische aspecten van zwammen en de actuele literatuur rond paddenstoelen. Tijdens de excursies gaan wij op stap naar vier prachtige gebieden, bekend om hun rijkdom aan paddenstoelen en leren je er de grotere groepen herkennen.

DATA	BEGINUUR	WAAR
Theorie: donderdag		
10 september 2009	19u30- 22u30	SAIO, Billemontstraat 77, 2440 Geel
17 september 2009	19u30- 22u30	SAIO, Billemontstraat 77, 2440 Geel
Praktijk: zaterdag		
19 september 2009	9u00-12u00	Peerdsbos, Parking Bloso, Vorselaarsebaan 60, 2200 Herentals
26 september 2009	9u00-12u00	Prinsenpark, Kastelse dijk 5, 2470 Retie
10 oktober 2009	9u00-12u00	Liereman, Parking bezoekerscentrum, Schuurhovenberg 43, 2360 Oud-Turnhout
17 oktober 2009	9u00-12u00	Merodebossen, Parking Merodestraat ,2270 Herenthout
Theorie: donderdag		
12 november 2009	19u30- 22u30	SAIO, Billemontstraat 77, 2440 Geel
19 november 2009	19u30- 22u30	SAIO, Billemontstraat 77 ,2440 Geel

We ronden de cursus af met twee lessen rond eetbaarheid en giftigheid, geneeskracht en sporen van paddenstoelen in onze en andere culturen. Een hele brok, maar wie Wim Veraghtert kent, weet dat hij ons op een rustige en nooit vervelende manier met zijn uitgebreide kennis laat delen.

Inschrijven: Jeannine Simonis, tel. 014 59 31 65 of e-mail: Jeannine.Simonis@telenet.be

Deelnameprijs: 40 EUR voor leden van Natuurpunt
50 EUR voor niet-leden

Cursussen zijn niet in de prijs begrepen en het aantal deelnemers is beperkt tot 20.

Een compleet gamma voor elke applicatie!

Aandrijftechniek
Gereedschappen
Technische Onderhoudsproducten
Machines
Goederenbehandeling
Veiligheidsproducten
Afdichtingstechniek
Kunststof leidingsystemen
Afsluiters & Instrumentatie
Industriële slangen & toebehoren
Rubbertechniek
Kunststoffen

www.eriks.be
www.baudoin.be

ERIKS + BAUDOIN

kennis maakt het verschil

**R&R voor al je ecologische, duurzame,
ambachtelijke schilder en decoratiewerken**

- ✿ Schilderen met natuur-
verven
- ✿ Kaleien: eeuwenoude
schildertechniek
- ✿ Behangen
- ✿ Tadelakt: natuurproduct van kalk,
waterafstotend
- ✿ Renovatie met leem en oude
kalkbepleisteringen (hydraulische luchtkalk)
- ✿ Kalkverven, mooi kleurenpalet
- ✿ Trassbezettingsrenovatie: voorloper van cement
- ✿ Plaatsing van fermacell-platen afgewerkt met
kalkpleister
- ✿ Ook traditionele schilderwerken
- ✿ Informeer over al deze technieken of bestel je
producten op 014/82.03.19 of 0496/90.44.98

René en Raymond Wils, Bergen 3 - 2490 Balen
014/81.76.85 - 0496/12.30.42 - 0496/12.49.29

rene-wils@hotmail.com
raymondwils@hotmail.com

*Natuurverf komt uit biologische teelt,
volledig composteerbaar, geen petrochemie,
geen giftige stoffen.
Goed voor jezelf, goed voor het milieu!*

Steinerschool Novalis

Kleuter- en Lagere School

In het groen van een Kempische boerderij vind je onze
school. Kinderen leren er met plezier, spelen naar harten-
lust, verzorgen onze neerhofdieren en telen zelf groenten.
Ideaal, ook voor jullie kind!

Wil je vrijblijvend info?
Poel 37, 2440 Geel
tel: 014/59.44.21
www.steinerschoolnovalis.be

Vogelwerkgroep: Natuurgebied Hageven

ZONDAG 23 AUGUSTUS 2009

Het Hageven is een oase van heide, vennen, bossen en graslanden. De Dommel baant zich een weg langs dit prachtige natuurlandschap. De Plateaux is dan weer bekend om zijn unieke vloeiveiden. Een netwerk van sloten en grachten bracht het Maaswater tot diep in de weilanden om ze met kalk en voedingsstoffen te bemesten. De bloemenpracht met o.a. Brede Orchis en Herfsttijloos is hier een streling voor het oog.

Er leeft bovendien een gevarieerde vogelbevolking met onder andere de Wulp, de Wielewaal, de Gele kwikstaart, de Boomleeuwerik, de Blauwborst en de Roerdomp.

Vertrek: aan de kerk van Sint Dimpna om 7.30 uur

Einde: omstreeks 12 uur

Meebrengen: verrekijker, vogelgids

Info: Eric Peetermans, tel. 014-58 89 82 en Willy Peeters

Wandel mee! Met de wandelschakel

SCHAKELN TUSSEN DE MOLSE MEREN OP ZATERDAG 29 AUGUSTUS

In het 'Kempense Lake District' loodst De Schakel je langs rustige kanaaloevers, betoverende waterplassen en prachtige natuurgebieden. Zo serveert het natuurgebied 'Buitengoor' je een brokje 'oerkempense' natuur met talrijke moerassen en vennetjes. Verderop zijn ondiepe vennen, droge en natte heide, bossen en uitgestrekte vijvers de vaste ingrediënten van het natuurgebied De Maat-Den Diel. Wanneer je nog wat verder 'doorschakelt', wandel je langs de prachtige oevers van het kanaal Herentals-Bocholt.

Afstanden: 4,4km (laarzen) - 8,4 km - 11 km met uitbreiding tot 22 km

Startplaats: Ecocentrum De Goren, Postelsesteenweg 71, 2400 Mol

Animatie: tentoonstelling en kruidentuin Ecocentrum De Goren

Kinderanimatie: kindergrime en schattenjacht (zandbak)

Streekspecialiteiten: Gageleerbier, Postelbier en Postelkaas

Waterrecreatie: in nabijgelegen recreatiedomeinen Zilvermeer, Zilverstrand en Sunparks

Gegidste wandelingen: om 10 uur en 14 uur in het Buitengoor (Laarzen meebrengen!)

Meer info? Surf naar www.schakel.be of neem contact op met het wandelsecretariaat:

De wandelSchakel - tel. 015-77 01 58 - schakel@antwerpsekempem.be

Natuurfoto's in het "Kristallijn"

WEEKENDS 12-13 EN 19-20 SEPTEMBER

Tijdens de weekends 12-13 en 19-20 september stellen fotografen van de werkgroep Natuurfotografie een 60-tal natuurfoto's tentoon in 't Kristallijn (socio-cultureel initiatief van Sibelco, Blauwe Keidreef 3 in Mol).

Het thema voor deze tentoonstelling leunt aan bij de nieuwste film van onze Molse cineast Frans Verhoeven "Van Natuur tot Natuur" (deze film zal in die periode ook in het Kristallijn vertoond worden). De fauna en flora in de buurt van de huidige en vroegere zandwinningputten komt in de tentoonstelling volop aan bod.

De tentoonstelling is die dagen te bezichtigen van 14u tot 17u.

Meer info: Fons Van Vlerken, tel. 014-31 76 33, e-mail: fonsvanvlerken@telenet.be

Adverteren in Meander?

Dat kan! Contact: netebronnen@gmail.com of tel. 0473 76 11 38 voor meer inlichtingen.

Onze tarieven:

Formaat (zwart/wit)	Tarief / publicatie
1/1	150 EUR
1/2	75 EUR
1/4	37,50 EUR
1/8	20 EUR
1/16	15 EUR

Open Natuurdag 'De Rammelaars' in Ham

Op **zondag 27 september 2009** organiseert Natuurpunt Ham de 3de editie van de Open Natuurdag in Natuurreservaat 'De Rammelaars'.

Tijdens deze Natuurdag ligt het accent op natuurontdekking en animatie. Bezoekers kunnen onder leiding van een ervaren natuurgids het gebied in. Daar krijgen ze niet alleen informatie over de geschiedenis van het gebied maar leren ze ook heel wat bij over planten en dieren. Tegelijk komen ze op plaatsen in het natuurgebied die anders niet of moeilijk toegankelijk zijn.

Speciaal op 27 september worden er - voor de liefhebbers - ook een kruidenwandeling (met Danielle Houbrechts) én een paddestoelenwandeling (door de mycologische werkgroep Limburg) georganiseerd. Twee absolute aanraders!

Iedereen kan uiteraard ook vrij wandelen op één van de 4 bewegwijzerde wandelpaden. Breng alvast stevig schoeisel of laarzen mee.

Daarnaast biedt natuurpunt Ham een brede waaier animatie aan. Er is een lezing van Achilles Cools over kauwen, een gloednieuwe en prachtige fotopresentatie van Staf De Roover over het natuurreservaat, en allerlei info- en verkoopstanden van Natuurpunt, Oxfam en VELT.

Uiteraard wordt de innerlijke mens met alle plezier versterkt met hapjes en drankjes. In het Natuurpuntcafé schenken we o.a. 'Gageleer', het heerlijke Kempens biologisch streekbier.

Voor de kleinsten voorzien we een springkasteel en kinderanimatie.

Voor de precieze uren van de wandelingen, lezingen en andere activiteiten kan je terecht op de website van natuurpunt (www.natuurpunt.be). Je klikt op 'De natuur in' en kiest voor activiteiten. Dan zoek je op 'evenement' in de provincie Limburg. Het programma van De Open Natuurdag kan je raadplegen vanaf 1 september 2009. Alle inwoners van Ham krijgen nog een flyer in de bus.

Het evenement gaat door in en rond Natuur.huis De Rammelaars, langs het kanaal Dessel-Kwaadmechelen. Op de baan Kwaadmechelen-Tessenderlo neem je tussen de 2 bruggen de afslag naar beneden, naar de kanaaldijk toe. Van daar volg je de bruine wegwijzers 'natuurgebied De Rammelaars'. Voor meer info kan je terecht bij Frans Hoes, 0472-57 75 15.

Activiteiten regio Meanderland

De redactieraad verontschuldigt zich voor het niet verschijnen van een aantal activiteiten van de afdeling Geel-Meerhout in de vorige activiteitenkalender.

JULI

Zondag 5 juli: wandeling Malesbroek – Geel Wilders

Afspraak: parking Aqua-ski Albertkanaal in Geel om 14 uur (tot 16.30 uur)

Meer info: Steven Gorts, tel. 014-31 34 10, e-mail: Gorts.steven@Skynet.be

Zondag 12 juli: wandeling de Vloyen

Afspraak: parking taverne "de Watermolen" in Meerhout om 14 uur (tot 16.30 uur)

Meer info: Jo Dox, tel. 0495-17 51 61, e-mail: maverick.che@hotmail.com

Zondag 12 juli: Libellen van het Buitengoor, Den Diel, e.a.

Afspraak: parking aan Ecocentrum 'De Goren' te Mol-Rauw om 10 uur

Organisatie: Libellenvereniging Vlaanderen vzw

Meer info: Peter Van der Schoot, tel. 0473-95

90 00, petervanderschoot@telenet.be

of jef.sas@euphonyet.be

Dinsdag 21 juli: Daguitstap met de fiets naar de mijnterrils van Beringen en Heusden-Zolder

Afspraak: 8.30 uur met de fiets aan kerk Balen centrum

Meer info: Tom Schildermans, tel. 0473-66 10 99, e-mail: tom.schildermans@skynet.be

Vrijdag 24 juli: Ecologische werkgroep: Inventarisaties Molse Nete

Afspraak: kerk Mol-Ezaart om 18 uur

Meer info: Paul Wouters en Marianne Horemans, gsm: 0496-51 02 79, mail: paul.wouters1@telenet.be

Zaterdag 25 juli: Zwerfvuilopruimactie in het Buitengoor-Meergoor

Afspraak: Ecocentrum 'De Goren' in Mol om 9 uur

Meer info: Paul Wouters en Marianne Horemans, gsm: 0496-51 02 79, mail: paul.wouters1@telenet.be

Vrijdag 31 juli: Ecologische werkgroep: Inventarisaties Zelguis (Geel)

Afspraak: einde Voort nr. 55/57/59 om 18.30 uur

Meer info: Paul Wouters en Marianne Horemans, gsm: 0496-51 02 79, mail: paul.wouters1@telenet.be

AUGUSTUS

Zondag 16 augustus: wandeling Malesbroek – de Kwacht

Afspraak: parking gemeentelijke visvijver in Meerhout om 14 uur (tot 16.30 uur)

Meer info: Ivan Schoemans, tel. 014-59 49 48, e-mail: ivan.schoemans@versateladsl.be

Zondag 23 augustus: vogelwerkgroep natuurgebied Hageven

Afspraak: kerk Sint Dimpna om 7.30 uur (tot 12 uur)

Meer info: Eric Peetermans, tel. 014-58 89 82

Zie ook pag. 18 in deze Meander.

Zaterdag 29 augustus: Nacht van de vleermuis

Geleide wandeling doorheen natuurgebied 'De Rammelaars'

Afspraak: Natuur.huis, Broekstraat, Kwaadmechelen om 20 uur

Meer info: Frans Hoes, tel. 0472-57 75 15

Zaterdag 29 augustus: Wandelschakel Molse Meren

Afspraak: vanaf 8 uur aan Ecocentrum 'De Goren', Mol-Rauw

Meer info: Jef Sas, tel. 014-31 26 57, e-mail: jef.sas@euphonymet.be

Zie ook pag. 18 in deze Meander.

SEPTEMBER

Zaterdag 5 en zondag 6 september: Eco-beurs De Maat

Afspraak: natuurgebied 'De Maat' aan de Bailey-brug

Meer info: Jef Sas, tel. 014-31 26 57, e-mail: jef.sas@euphonymet.be of Jan De Schepper, tel. 014-81 12 53, e-mail: jandeschepper@belgacom.be

Zondag 6 september: wandeling Malesbroek – de Ceyfheide

Afspraak: taverne Luihoeve in Meerhout-Zittaart om 14 uur (tot 16.30 uur)

Meer info: Luc Vandenbergh, tel. 0499-63 20 07, e-mail: luc.vandenbergh@skynet.be

Donderdag 10 september: start cursus Paddenstoelen

Afspraak: refter SAIO, De Billemontstraat Geel om 19.30 uur

Meer info: Jeannine Simonis, tel. 014-59 31 65, e-mail: jeannine.simonis@telenet.be

Zaterdag 12 en zondag 13 september en zaterdag 19 en

zondag 20 september: Natuurfototentoonstelling 't Kristallijn

Afspraak: 't Kristallijn, Blauwe Keidreef, Mol-Rauw, geopend van 14 tot 17 uur

Meer info: Fons Van Vlerken, tel. 014-31 76 33, e-mail: fonsvanvlerken@telenet.be

Zie ook pag. 19 in deze Meander.

Zaterdag 19 september: uitstap met de vogelwerkgroep naar Saeftinghe

Afspraak: parking GB, Pas in Geel om 7.30 uur

Meer info: Peter Verwimp, e-mail: verwimp.peter@skynet.be

Zondag 20 september: wandeling natuurgebied 'De Maat'

Afspraak: 't Kristallijn, Blauwe Keidreef, Mol-Rauw om 14 uur

Meer info: Jef Sas, tel. 014-31 26 57, e-mail: jef.sas@euphonymet.be

Zondag 20 september: Open straatdag Ham

Groot stratevenement met natuur- en andere verenigingen, animatie, optredens, rommel- en boekenmarkt, ligfietsenwedstrijd, ... Organisatie van de gemeente Ham.

Afspraak: traject tussen verkeerslichten Oostham en brug in Kwaadmechelen is volledig verkeersvrij.

Meer info: Frans Hoes, tel. 0472-57 75 15 en gemeente Ham, tel. 013-61 10 28

Zaterdag 27 september: Open natuurdag in Ham

Afspraak: Natuur.huis 'De Rammelaars', Broekstraat, Kwaadmechelen.

Meer info: Frans Hoes,
tel. 0472-57 75 15
Zie ook p. 20 in deze Meander

Zaterdag 27 september: wandeling SCK-bossen

Afspraak: Sas 6, Mol om 14 uur

Meer info: Paul Wouters en Marianne Horemans, gsm: 0496-51 02 79, mail: paul.wouters1@telenet.be

OKTOBER

Zaterdag 3 oktober:Zwerfvuilopruimactie in het Buitengoor-Meergoor

Afspraak: Ecocentrum 'De Goren' in Mol – 9 uur

Meer info: Paul Wouters en Marianne Horemans, gsm: 0496-51 02 79, mail: paul.wouters1@telenet.be

Zondag 4 oktober: herfstwandeling Breeven

Afspraak: kerk Geel-Ten Aard – 14u (tot 16u30)

Meer info: Jeannine Simonis –
014/593165 -
jeannine.simonis@telenet.be

Vrijdag 9 oktober: Digi-avond afdeling Netebronnen

Afspraak: Ecocentrum 'De Goren', Mol
Meer info: Fons Van Vlerken

**Activiteitenkalender Meanderland
Augustus - December 2009**

Zo 16/08
14 uur	Wandeling Malesbroek – De Kwacht
Parking Gem. visvijver Meerhout
Info: Ivan Schoemans – 014-59 49 48
Zo 23/08
7.30 uur	Vogelwerkgroep: Natuurgebied Hageven
Vertrek kerk Sint Dimpna, Geel
Info: Eric Peetermans, tel. 014-58 89 82
Za 29/08
20 uur	Nacht van de vleermuis
Natuur.huis Ham
Info: Frans Hoes, tel. 0472-57 75 15
Za 29/08
Va 8 uur	Wandelschakel Mol-Rauw
Vertrek Ecocentrum 'De Goren', Mol
Info: Jef Sas, tel. 014-31 26 57 of
www.schakel.be
Zo 30/08
Va 8 uur	Fietsschakel
www.schakel.be
5 & 6/09
Hele dag	Eco-beurs De Maat
Info: Jef Sas, tel. 014-31 26 57 of Jan De
Schepper, tel. 014-81 12 53
Zo 06/09
14 uur	Wandeling Malesbroek, De Ceyfheide
Taverne Luihoeve in Meerhout-Zittaart
Info: Luc Vandenbergh, tel. 0499-63 20 07
Do 10/09
19.30 uur	Start Cursus Paddestoelen
Refter SAIO, De Billemontstraat, Geel
Info: Jeannine Simonis, tel. 014 59 31 65
Weekends
12-13/09
19-20/09
14-17 uur	Natuurfototentoonstelling
't Kristallijn, Blauwe Keidreef, Mol-Rauw
Info: Fons Van Vlerken, tel. 014-31 76 33
Za 19/09
7.30 uur	Daguitstap Saefthinge (vogelwerkgroep Geel)
Parking GB, Pas, Geel
Info: Peter Verwimp, verwimp.peter@skynet.be
Zo 20/09
14 uur	Wandeling 'De Maat'
't Kristallijn, Blauwe Keidreef, Mol-Rauw
Info: Jef Sas, tel. 014-31 26 57
Zo 20/09	Open straatdag Ham
Traject tussen verkeerslichten Oostham en
brug in Kwaadmechelen
Info: Frans Hoes, tel. 0472-57 75 15
Za 27/09	Open natuurdag 'De Rammelaars'
Natuur.huis, Broekstraat, Kwaadmechelen
Info: Frans Hoes, tel. 0472-57 75 15
Za 27/09
14 uur	Wandeling SCK-bossen
Sas 6, Mol
Info: Paul Wouters, gsm: 0496-51 02 79
Za 03/10
9 uur	Zwerfvuilopruimactie
Ecocentrum 'De Goren', Mol-Rauw
Info: P. Wouters en M. Horemans,
gsm: 0496-51 02 79
Za 03/10	Trefdag Natuurpunt
Zo 04/10
14 uur	Herfstwandeling Breeven
Kerk Geel-Ten Aard
Info: Jeannine Simonis, tel. 014 59 31 65

Vrij 09/10 20 uur	Digi-avond afdeling Netebronnen Ecocentrum 'De Goren', Mol-Rauw Info: Fons Van Vlerken, tel. 014-31 76 33
Zo 11/10 14 uur	Wandeling Griesbroek Taverne De Waterhoek Info: Dirk Geenen, tel. 0472-47 96 20 of Tom Schildermans, tel. 0473-66 10 99
Zo 18/10 8.30 uur	Watervogeltelling Netebronnen Brug Mol-Donk Info: Jef Sas, tel. 014-31 26 57
Zo 18/10 14 uur	Wandeling Geel-Bel Kerk Geel-Bel Info: Gaston Dams, tel. 0479-86 17 01
Zo 18/10 14 uur	Wandeling Molse Nete Casino Mol-Gompel Info: Guy Hannes, tel. 014-31 71 54
Weekend 14 & 15/11	Dag van de Natuur
Zo 15/11 8.30 uur	Watervogeltelling Netebronnen Brug Mol-Donk Info: Jef Sas, tel. 014-31 26 57
Zo 15/11 14 uur	Wandeling 'De Vennen' Voetbalterrein FC Cools, P. Luytendijk Info: Jan Mallants, tel. 014-81 70 09
Za 28/11 19.30 uur	Dia-avond Europese roofvogels Refter SAIO, De Billemontstraat, Geel Info: Eric Peetermans, tel. 014-58 89 82
Zo 13/12 8.30 uur	Watervogeltelling Netebronnen Brug Mol-Donk Info: Jef Sas, tel. 014-31 26 57

Nota: voor activiteiten van de verschillende werkgroepen van afdeling Geel-Meerhout (vogelwerkgroep, werkgroep waterleven, plantenwerkgroep, ecologische werkgroep, ...) kan u terecht op de website <http://www.natuurpunt.be/geel-meerhout>

natuurpunt

Titel : SPECHTEN, ROFFELENDE BOSBEHEERDERS

(uit de reeks: vogels rondom ons)

Auteur: Jenny De Laet

De meeste mensen zijn zeker vertrouwd met een of enkele spechtensoorten: de *Grote Bonte Specht* die er duchtig op los roffelt of de *Groene Specht* met zijn typische schaterlach. Hoewel het uitgesproken bosbewoners zijn, kunnen we de Grote Bonte Specht en de Groene Specht immers ook enigszins beschouwen als cultuurvolgers en zien of horen we ze ook in onze oudere tuinen en parken.

Spechten zijn weliswaar duidelijk minder geliefd dan bijvoorbeeld onze mezen. Als ze – als onhandige boombewoners – onze voedertafel bezoeken, wordt hen al gauw verweten dat ze de kleine vogels verjagen, hoewel ze zelf niet groter zijn dan een spreeuw.

Bossen lopen als een rode draad doorheen dit boek. In onze bossen voelen spechten zich opperbest, maar het steeds verder inkrimpen en 'opkuisen' van die bossen en vooral het vervangen van natuurlijke bosbiotopen door productiebossen speelt in hun nadeel. Als rasechte bosbewoners die bovendien heuse grootgrondbezitters zijn met territoria van rond de 100 ha, hebben Spechten te lijden onder de bosfragmentatie die onze huidige samenleving kenmerkt. Spechten zijn nochtans uitermate nuttig, want ze controleren het bos op de soms schadelijke aanwezigheid van schorskevers en hun larven. In die zin kunnen we ze beschouwen als duurzame bosbeheerders.

Spechten, roffelende bosbeheerders verhaalt over het doen en laten van deze boeiende en nuttige vogel doorheen de seizoenen. Hoewel er al heel wat onderzoek werd verricht naar de bruikbaarheid van spechten als controleurs van bosplagen, is de studie van een aantal gedragskenmerken nog steeds braakliggend terrein. Dit mooi geïllustreerde boek laat de lezer kennismaken met het dagelijks leven van een intrigerende boswachter.

Dit boek is ook te verkrijgen in de Natuur.winkel.